

V Praze dne 19. 10. 2020
Čj. OVA: 1120/20

Stanovisko

k návrhu věcného záměru energetického zákona

I. Úvod

Předkládací zpráva

Návrh věcného záměru nového energetického zákona (dále jen „NEZ“) předkládá Ministerstvo průmyslu a obchodu vládě v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2020 schváleným usnesením vlády č. 870 ze dne 9. prosince 2019. Předložený věcný záměr energetického zákona vychází z Tezí, které byly předloženy vládě pro informaci dne 30. října 2019.

Do přípravy konceptu a návrhu věcného záměru energetického zákona byli zapojeni přední odborníci z oblasti energetiky a zástupci státní správy v rámci několikaměsíčních diskuzí na platformě čtyř pracovních skupin a řídicího výboru. Jednání pracovních skupin se tak pravidelně účastnili zástupci subjektů působících na trhu s elektřinou, trhu s plynem a v teplárenství, Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce.

Nutnost nové koncepce právní úpravy v energetickém sektoru v podobě nového energetického zákona vyplývá z vývoje energetické legislativy EU, stávajícího energetického zákona a vývoje energetického trhu. Role jednotlivých účastníků trhu se dynamicky mění, což vede k proměně aktuálně využívaného a jednosměrného procesu mezi výrobcí, provozovateli soustav a odběrateli. Důsledkem je strukturální změna energetického sektoru a podoba trhu jako takového. V tuto chvíli se tak oblast energetiky nachází v situaci, kdy je nezbytné na základě řady vlivů vytvořit nové legislativně-regulační prostředí, které by bylo uzpůsobeno pro novou energetiku, resp. pro účely přechodu (transformace) na novou energetiku.

Vypracování nového energetického zákona bylo proto na základě výše uvedených diskuzí vyhodnoceno jako nejlepší způsob vypořádání se s požadavky evropské legislativy a nových faktorů v energetickém sektoru.

Ve věcném záměru energetického zákona je proveden detailní popis a posouzení existujícího právního stavu v energetickém sektoru a představen návrh věcných řešení pro oblast elektroenergetiky, plynárenství a teplárenství. Konkrétním cílovým stavem je jasné definování činností a dalších institutů, které mají být novým zákonem upravovány a regulovány, definování práv a povinností vyplývajících z výkonu jednotlivých činností a nastavení pravidel pro vzájemnou interakci subjektů působících na energetickém trhu. Výsledné znění zákona by tak mělo být v souladu s vývojovými trendy energetiky, jakými jsou decentralizace výroby, větší zapojování

zdrojů obnovitelné energie, řízení spotřeby elektřiny, zvyšování energetické účinnosti, ukládání energie a propojování jednotlivých sektorů (sector-coupling).

Novou právní úpravou dojde ke zjednodušení přístupu k oprávnění k podnikání, zavádí se nová databáze energetických zařízení a subjektů provozujících tato zařízení, dále se zavádí institut aktivního zákazníka, nový subjekt v podobě energetického společenství, nové činnosti do trhu s elektřinou v podobě agregace, ukládání energie a poskytování flexibility, a místo pojmu spotřebitel se zavádí pojem zákazník v domácnosti. Nová právní úprava pamatuje také na problematiku ochrany zákazníka a zaměřuje se zejména na vztah mezi zákazníky a dodavateli energií prostřednictvím nastavení transparentních podmínek jejich vzájemných smluv.

II. Připomínky a návrhy změn:

Definice a popis problému včetně popisu existujícího právního stavu v dané oblasti jsou v RIA (zpráva z hodnocení dopadů regulace) popsány v dostatečné míře. Předkladatel vzhledem k rozsáhlosti matérie zvolil popis existujících principů energetické regulace s tím, že detailní popis problematiky včetně současného a budoucího stavu je obsažen v samotném věcném záměru NEZ (nového energetického zákona – ten je velmi rozsáhlý, přes 250 stran textu).

V RIA jsou pouze rámcově definovány **subjekty dotčené regulací**. RIA je v tomto místě velmi stručná. Vzhledem k širokému rozsahu jednotlivých subjektů by bylo vhodné lépe popsat subjekty jak v současných, tak také v „pro futuro“ zamýšlených kategoriích. Bylo by vhodné doplnit výčet nejvýznamnějších dotčených subjektů včetně jejich ekonomické charakteristiky, podíly na trhu apod. u jednotlivých definovaných okruhů/témat.

Popis cílového stavu je obsažen v RIA v dostatečné míře.

Vyhodnocení rizik obsahuje výčet základních negativních dopadů, pokud by navržená regulace nebyla přijata.

Návrh variant řešení a jejich vyhodnocení je zpracováno pro jednotlivé klíčové okruhy problémů a institutů. V tomto bodě lze předkladatele pochválit za správný výběr důležitých okruhů a témat budoucí regulace. Bohužel ale u řady okruhů jsou zvoleny spíše formální varianty – zejména v částech 2.2., 2.6., 2.7. a 2.8., u kterých by vedle nulové a základní zvolené varianty bylo vhodné ještě doplnit minimálně další realistické varianty řešení.

Stanovení nákladů a přínosů (část 3.) je předkladatelem zpracováno v nedostatečné míře a zcela chybí konkrétnější ekonomické údaje, které si nová regulace vyžádá jak na straně státní správy, tak zejména v oboru podnikajících subjektů a rovněž konečných spotřebitelů energií, zejména přínosy a náklady pro občany.

Hodnotící kritéria nejsou samostatně uvedena, předkladatel vždy doporučuje nejvhodnější řešení pouze na základě obecného slovního hodnocení bez využití detailnějších hodnotících kritérií. Tuto část RIA by bylo možné doplnit o exaktnější hodnotící kritéria např. v podobě hodnotících bodů.

III. Připomínky komise RIA

Obecně lze konstatovat, že RIA je zpracována na základní úrovni. Předkladatel věnoval některým jejím částem více energie, některým evidentně méně. V části první RIA lze považovat popis situace za dostatečný vzhledem k tomu, že rozsáhlý detailní popis problematiky a cílového stavu je obsažen v samotném věcném záměru NEZ. Naopak část druhou u variantních řešení a zejména

část třetí by bylo vhodné dále dopracovat. V části druhé také chybí detailnější popis a výčet subjektů dotčených regulací včetně relevantních ekonomických údajů o nich.

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace k návrhu **věcného záměru nového energetického zákona** uplatňuje tyto **doporučující připomínky**:

- 1) Doplnit výčet a popis subjektů dotčených regulací
- 2) Dopracovat analýzu nákladů a přínosů jednotlivých variant v kontextu upřesněných hodnoticích kritérií

PK RIA zdůrazňuje, že výše uvedené připomínky je nutno reflektovat při zpracování RIA pro vlastní návrh zákona.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh věcného záměru energetického zákona doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených **doporučujících připomínek**.

Vypracoval:
JUDr. Petr Solský

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise